
TANÁRJELÖLTEK AZ ÉRTÉKELÉSRŐL

D. Farkas Csilla*, Fekete Ilona Dóra**

* Debreceni Egyetem, Neveléstudományok Intézete

** Debreceni Egyetem, Neveléstudományok Intézete

Kulcsszavak: nézet, tanárképzés, értékelés, hospitálás

Jelen bemutató egy 2006 szeptemberében kezdődő, a Debreceni Egyetem tanár szakos hallgatói körében végzett kutatás első szakaszának lezáró eredményeit mutatja be. Elsődleges célunk az volt, hogy a tanárképzés utolsó két fázisában (a komplex szigorlat előtti szemeszterben, illetve a Pedagógia értékelés szeminárium keretében történő tanórák és hospitálások során) feltárjuk, hogy hogyan alakulnak a tanárjelöltek nézetei a pedagógusok értékelési tevékenységéről, és miképpen befolyásolják a tanárképzés egymásra épülő szakaszai a jelöltek nézeteit. Hipotézisünk szerint a tanárjelöltek gondolkodásában direkt vagy indirekt formában – a tanárképzésben való előrehaladásuktól függően – megjelenik a tervezett (jövőbeni) értékelési nézet. A tanárjelöltek értékelési megnyilvánulásait elsősorban a korábban szerzett tapasztalatok, élmények befolyásolják. Főleg az első órákon gyakran előfordul, hogy nem, vagy csak kevéssé tudnak, mint leendő tanárok gondolkodni az értékelésről, inkább a diák oldaláról szemlélik az eseményeket.

A kutatás feltáró jellegű. A vizsgált mintába 198 tanár szakos hallgató került, akik 2006-07-es tanév őszi és tavaszi szemeszterében részt vettek a DE Neveléstudományi Tanszékének valamely Pedagógiai értékelés kurzusán.

Az értelmezést szinkron vizsgálaton keresztül a hospitálási naplók, szemináriumi dolgozatok, zárthelyi dolgozatok, valamint a hospitálások alkalmával is használt óramegfigyelési adatlapok elemzése alapján végeztük el. Az összefüggések feltárásához, értelmezéséhez a tanárjelöltekkel készített narratív, félig strukturált interjúk nyújtottak segítséget. Az értelmezési keretet a tanárjelöltek (ön)értékelésének nevelési és didaktikai céljai, az értékelés elméleti és gyakorlati horizontjának összevetése, valamint az osztálytermi munkaszervezéssel kapcsolatos gondolkodás alkotta.

Véleményünk szerint, a kutatás témája illetve eredményei beépíthetők a tanár szakos hallgatók értékeléssel kapcsolatos nézeteinek formálásába, valamint a pedagógiai értékelést, mint a tanár szakon kötelező tárgyat tanító tanárok reflektív gondolkodásának tudatos kialakításába.